

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om den skatteyderbetalte videnskabelige forskning [af Wamberg m. fl.].

(Lovforslag nr. 117. Fremsat 4/12 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Da jeg i efteråret rejste debatten omkring forskningsspørgsmål, var det bl. a. ud fra den opfattelse, at forskningen var et væsentligt samfundsanliggende, som ud over at koste en del penge også havde væsentlig indflydelse på samfundsudviklingen og det enkelte menneskes vilkår. Det var min opfattelse og er det stadig, at diskussionen om, hvad vi skulle anvende forskningen til, ikke alene bør forbeholdes de direkte interesserede erhvervsudøvere, altså forskerne, men være en diskussion, brede kredse i befolkningen bør kunne tage del i. Derudover opfordrede jeg forskerne til at skabe en bredere forståelse i befolkningen for forskningens betydning, bl. a. ved en øget formidling af resultaterne af den udførte forskning. Jeg mener stort set, at det har været en god debat, og jeg tror, at vi i den kommende tid vil se flere initiativer fra forskerne i et forsøg på at overskride den forståelseskluft, som er mellem visse kredse i befolkningen og forskerverdenen.

At kløften er dyb, viser det her fremsatte forslag med al ønskelig tydelighed, men forslaget viser også, at skylden — hvis man da kan tale om skyld i denne sammenhæng — langtfra alene hviler på forskerne. Lovforslaget viser en så ringe forståelse for forskningen og dens betydning i samfundet, at jeg tvivler på, at selv den mest geniale forsker med usædvanlige pædagogiske evner ville kunne udvirke en frugtbar dialog mellem forslagsstillerne og repræsentanter for forskerne.

Den foreslåede ramme for offentlige bevilninger til forskningen svarer stort set til en halvering af den nuværende støtte til forsk-

ningen. Det er klart, at dette vil være ødelæggende for en væsentlig del af vore forskningsmiljøer.

Forslaget om at lade folketingets forskningsudvalg være ansvarlig for uddelingen af midler til forskningen rejser for det første spørgsmålet om det rimelige i at henlægge administrative beføjelser til et folketingsudvalg. Det finder jeg ikke rimeligt.

Derudover rejser det spørgsmålet, om det rent faktisk ville være muligt for et folketingsudvalg at varetage denne funktion. For tiden behandler forskningsrådene ca. 2.000 ansøgninger årlig, og antallet ville vokse enormt, hvis universitetsforskningen også blev omfattet af en ordning som her foreslået. Jeg må også gøre opmærksom på, at der dog forudsættes en vis fagekspertise ved bedømmelsen af, om det pågældende forskningsprojekt er forskningsmæssigt forsvarligt eller ej.

Forslagsstillerne fremsætter i bemærkningerne en række betragtninger om kriterier for støtte af forskningsprojekter. Da de ikke har umiddelbar sammenhæng med lovforslagets tekst, skal jeg ikke gå i detaljer på dette punkt, men blot bemærke, at der efter min opfattelse ikke er logisk sammenhæng mellem bemærkningerne om kun at støtte nyttig forskning og bemærkningerne om at støtte den exceptionelt gode forskning, uanset om den er nyttebetonet eller ej.

De nævnte eksempler er netop personer, som — deres kvaliteter ufortalt — har udført forskning, som deres samtid næppe har opfattet som umiddelbart nyttebetonet. Hvis kriteriet om det nyttebetonede derfor skal tillægges vægt, var der vel en ret stor sandsynlighed for, at netop disse forskere ikke var blevet så berømte, fordi deres forskning var blevet kvalt i fødslen.

Hvad angår forslagsstillerens forslag om at ophæve 50-40-10-normen for de lærere, som både er ansat med undervisnings- og forskningsforpligtelse, må jeg oplyse, at dette tidligst vil kunne ske i forbindelse med en fornyelse af overenskomsten pr. 1. april 1977, idet overenskomsten som bekendt blev forlænget for 2 år ved lov nr. 48 af 11. marts 1975.

Med hensyn til den såkaldte 50-40-10-norm vil jeg også understrege, at det ikke er en norm, der gælder for den enkelte, men er en norm, som gælder for et større område.